

Čtvrtletní přehled za červenec až září a celkový vývoj za tři čtvrtletí roku 2011

Zahraníční obchod České republiky

Podle předběžných údajů Českého statistického úřadu (vč. dopočtů) dosáhl ve třetím čtvrtletí roku 2011 obrat zahraničního obchodu v běžných cenách 1 349,1 mld. Kč, čímž se v meziročním srovnání zvýšil o 99,3 mld. Kč, tj. o 7,9 %. Struktura tohoto nárůstu znamenala meziroční zvýšení podílu exportu na obratu o 0,8 bodu na 51,4 %. Ve třetím čtvrtletí 2011 se celkový vývoz v meziročním srovnání zvýšil o 9,7 % a dovoz narostl o 6,2 %. V uvedeném období bylo zaznamenáno kladné saldo ve výši 37,3 mld. Kč. Ve srovnání s třetím čtvrtletím roku 2010, kdy byla bilance aktivní v rozsahu 14,5 mld. Kč, došlo ke zvýšení o 22,8 mld. Kč.

Vývoz podle skupin zemí v jednotlivých měsících 3. čtvrtletí 2011 (v mil. Kč, běžné ceny)

Skupina zemí, země	Červenec		Srpen		Září	
	2011	2011 v % 2010	2011	2011 v % 2010	2011	2011 v % 2010
Celkový vývoz ČR	220 739	110,3	219 672	111,2	252 772	107,8
<i>v tom:</i>						
Země s vyspělou ekonomikou	198 229	110,0	195 236	110,4	224 118	106,2
<i>v tom: EU 27</i>	184 498	110,2	180 439	110,1	206 515	105,2
<i>ostatní země</i>	13 731	108,1	14 797	113,3	17 603	118,9
Rozvojové země	8 041	100,4	8 083	105,7	9 065	109,2
Evropské země s přechodovou ekonomikou	2 272	141,5	2 187	123,1	2 437	97,5
Společenství nezávislých států	9 625	118,4	11 425	126,9	14 217	136,4
Ostatní země¹⁾	2 463	122,2	2 599	131,7	2 824	134,2
Nespecifikováno	109	72,7	141	58,3	112	75,2
Z úhrnu vývoz do zemí OECD	192 126	110,2	188 799	111,0	216 633	106,5

1) Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam

Poznámka: Veškeré údaje v tabulkách jsou zpracovány z hodnot v korunách a následně zaokrouhleny na tisíce resp. miliony. Z tohoto důvodu nemusí souhlasit součet částí celku s celkovým údajem a mohou se vyskytnout i drobné difference.

V meziročním srovnání zaznamenaly ve třetím čtvrtletí nárůst vývozu všechny tři měsíce. Největší zvýšení celkového exportu přitom v relativní poloze vykázal srpen s indexem 111,2, a naopak, nejnižší nárůst evidovalo září při indexu 107,8. Nejvyšší hodnotová úroveň byla nicméně dosažena rovněž v září, a to 252,8 mld. Kč a nejnižší naopak v srpnu, v rozsahu 219,7 mld. Kč.

Meziroční relativní nárůst vývozu ve všech měsících třetího čtvrtletí byl zaznamenán do všech skupin, kromě evropských zemí s přechodovou ekonomikou, které nedosáhly úrovně roku 2010 v měsíci září, a to při indexu 97,5 (přičemž nespecifikovaný globál byl ve všech měsících pod úrovní roku 2010). Do zemí s vyspělou ekonomikou (do nichž vývoz je svou mimořádnou hodnotovou výší nesouměřitelný s exporty do ostatních skupin zemí) byla evidována nejvyšší absolutní úroveň českého exportu v září, a to ve výši 224,1 mld. Kč, zejména díky vývozem do zemí Evropské unie.

Dovoz podle skupin zemí v jednotlivých měsících 3. čtvrtletí 2011

(v mil. Kč, běžné ceny)

Skupina zemí, země	Červenec		Srpen		Září	
	2011	2011 v % 2010	2011	2011 v % 2010	2011	2011 v % 2010
Celkový dovoz ČR	207 587	105,4	216 546	110,0	231 800	103,5
<i>v tom:</i>						
Země s vyspělou ekonomikou	147 881	106,2	149 219	107,1	166 714	104,2
<i>v tom:</i> EU 27	133 485	108,4	133 996	108,1	150 651	104,4
ostatní země	14 396	89,0	15 223	98,7	16 063	102,3
Rozvojové země	15 617	105,0	16 378	104,2	17 337	98,1
Evropské země s přechodovou ekonomikou	1 193	176,5	1 091	137,4	985	145,7
Společenství nezávislých států	17 533	109,7	19 682	133,1	17 848	123,9
Ostatní země¹⁾	24 817	98,3	29 607	116,2	28 327	93,2
Nespecifikováno	547	66,0	568	79,2	588	73,4
Z úhrnu dovoz ze zemí OECD	147 632	106,1	149 727	107,0	167 766	104,8

1) Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam

V celkovém dovozu vykázaly meziroční relativní nárůst rovněž všechny tři měsíce, přičemž srpen zaznamenal nejvyšší index, a to 110,0. V absolutní úrovni největší import vykázalo září v částce 231,8 mld. Kč a nejnižší červenec v hodnotě 207,6 mld. Kč.

V dovozu byl registrován meziroční relativní nárůst z většiny sledovaných skupin zemí, kromě rozvojových zemí v září (index 98,1) a ostatních zemí v červenci (index 98,3) a rovněž v září (s indexem 93,2). Nejvyšší absolutní úroveň českého importu byla na druhé straně dosažena zeměmi s vyspělou ekonomikou v září, a to v rozsahu 166,7 mld. Kč při rozhodujícím podílu dovozu ze zemí Evropské unie (150,7 mld. Kč).

Bilance zahraničního obchodu podle skupin zemí v jednotlivých měsících 3. čtvrtletí

(v mil. Kč, běžné ceny)

Skupina zemí, země	Červenec		Srpen		Září	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011
Celkový zahraniční obchod ČR	3 175	13 152	707	3 126	10 579	20 972
<i>v tom:</i>						
Země s vyspělou ekonomikou	40 879	50 348	37 552	46 017	51 061	57 403
<i>v tom:</i> EU 27	44 352	51 013	39 917	46 443	51 959	55 864
ostatní země	-3 473	-665	-2 364	-426	-898	1 540
Rozvojové země	-6 868	-7 576	-8 070	-8 295	-9 377	-8 273
Evropské země s přechodovou ekonomikou	930	1 079	983	1 096	1 823	1 452
Společenství nezávislých států	-7 853	-7 909	-5 781	-8 257	-3 988	-3 631
Ostatní země¹⁾	-23 236	-22 354	-23 502	-27 008	-28 287	-25 503
Nespecifikováno	-678	-437	-474	-427	-652	-476
Z úhrnu obchod se zeměmi OECD	35 291	44 494	30 260	39 072	43 241	48 867

1) Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam

Bilance zahraničního obchodu zaznamenala v jednotlivých měsících třetího čtvrtletí meziroční nárůst kladného salda, přičemž aktivum v září vykázalo nejvyšší meziroční zvýšení, a to v částce 10,4 mld. Kč.

Výrazné aktivum přitom vyplynulo z obchodu se zeměmi s vyspělou ekonomikou, zejména v důsledku meziročního nárůstu kladného salda se zeměmi Evropské unie. Aktivní bilanci měla ČR ve všech měsících třetího čtvrtletí i z obchodu s evropskými zeměmi s přechodovou ekonomikou. Se zbývajícími třemi hlavními skupinami zemí je dlouhodobě

zaznamenáváno pasivum, které ve sledovaných měsících meziročně střídavě narůstalo, ale i klesalo.

Zahraniční obchod podle skupin zemí za 3. čtvrtletí celkem
(v mil. Kč, běžné ceny)

Skupina zemí, země	Vývoz – červenec až září			Dovoz – červenec až září		
	2010	2011	2011 v % 2010	2010	2011	2011 v % 2010
Celkový zahraniční obchod ČR	632 163	693 183	109,7	617 702	655 933	106,2
<i>v tom:</i>						
Země s vyspělou ekonomikou	568 134	617 583	108,7	438 642	463 814	105,7
<i>v tom:</i> EU 27	527 561	571 452	108,3	391 334	418 132	106,8
ostatní země	40 573	46 131	113,7	47 308	45 682	96,6
Rozvojové země	23 957	25 189	105,1	48 273	49 332	102,2
Evropské země s přechodovou ekonomikou	5 882	6 896	117,2	2 146	3 269	152,3
Společenství nezávislých států	27 556	35 267	128,0	45 178	55 064	121,9
Ostatní země¹⁾	6 093	7 886	129,4	81 118	82 751	102,0
Nespecifikováno	541	362	66,9	2 347	1 703	72,6
Z úhrnu obchod se zeměmi OECD	547 855	597 558	109,1	439 063	465 125	105,9

1) Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam

Celkový vývoz za červenec až září 2011 činil 693,2 mld. Kč a meziročně narostl o 61,0 mld. Kč, tj. o 9,7 %. V dolarovém přepočtu se celkový vývoz zvýšil o 22,3 % a při vyjádření v euru vykázal nárůst o 11,9 %.

Vývoz za třetí čtvrtletí roku 2011 zaznamenal meziroční zvýšení do všech pěti hlavních skupin zemí. Podstatnější hodnotové zvýšení vývozu bylo vykázáno do zemí s vyspělou ekonomikou, a to o 49,4 mld. Kč při indexu 108,7. Zatímco meziroční nárůst do ostatních zemí této teritoriální skupiny představoval 5,6 mld. Kč (index 113,7), vývoz do Evropské unie zaznamenal meziroční zvýšení o 43,9 mld. Kč s indexem 108,3. Export do evropských zemí s přechodovou ekonomikou vykázal meziroční nárůst o 1,0 mld. Kč při indexu 117,2 a vývoz do Společenství nezávislých států meziročně narostl o 7,7 mld. Kč s indexem 128,0; nárůst exportu byl vykázán i do ostatních zemí, a to o 1,8 mld. Kč s indexem 129,4 a do rozvojových zemí (index 105,1) při meziročním absolutním zvýšení o 1,2 mld. Kč.

Celkový dovoz ve třetím čtvrtletí 2011 činil 655,9 mld. Kč, čímž se meziročně zvýšil o 38,2 mld. Kč, tj. o 6,2 %. V USD vykázal meziroční nárůst o 18,5 % a při vyjádření v euru zaznamenal zvýšení o 8,4 %.

V meziročním srovnání se import zvýšil ze všech hlavních sledovaných skupin zemí. Největší meziroční nárůst dovozu byl přitom registrován ze zemí s vyspělou ekonomikou, a to v částce 25,2 mld. Kč, přičemž na zvýšení dovozu ze zemí Evropské unie připadlo 26,8 mld. Kč při indexu 106,8 a na pokles importu z ostatních zemí uvedené teritoriální skupiny 1,6 mld. Kč s indexem 96,6. Ze Společenství nezávislých států byl zaznamenán nárůst dovozu o 9,9 mld. Kč při indexu 121,9 a u ostatních zemí zvýšení představovalo 1,6 mld. Kč s indexem 102,0. Z rozvojových zemí byl zaznamenán nárůst v rozsahu 1,1 mld. Kč s indexem 102,2 a z evropských zemí s přechodovou ekonomikou import vzrostl rovněž o 1,1 mld. Kč při indexu 152,3.

Struktura a bilance zahraničního obchodu podle skupin zemí za 3. čtvrtletí celkem

Skupina zemí, země	Struktura vývozu v %		Struktura dovozu v %		Bilance v mil. Kč	
	7. - 9. 2010	7. - 9. 2011	7. - 9. 2010	7. - 9. 2011	7. - 9. 2010	7. - 9. 2011
Celkový zahraniční obchod ČR	100,0	100,0	100,0	100,0	14 461	37 250
<i>v tom:</i>						
Země s vyspělou ekonomikou	89,9	89,1	71,0	70,7	129 492	153 769
<i>v tom:</i> EU 27	83,5	82,4	63,3	63,7	136 227	153 320
ostatní země	6,4	6,7	7,7	7,0	-6 735	449
Rozvojové země	3,8	3,6	7,8	7,5	-24 316	-24 143
Evropské země s přechodovou ekonomikou	0,9	1,0	0,3	0,5	3 736	3 627
Společenství nezávislých států	4,4	5,1	7,3	8,4	-17 622	-19 797
Ostatní země¹⁾	1,0	1,1	13,1	12,6	-75 025	-74 865
Nespecifikováno	0,1	0,1	0,4	0,3	-1 806	-1 341
Z úhrnu obchod se zeměmi OECD	86,7	86,2	71,1	70,9	108 792	132 433

1) Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam

V teritoriální struktuře vývozu za červenec až září 2011 se v rámci hlavních skupin zemí meziročně zvýšil podíl Společenství nezávislých států, a to o 0,7 bodu na 5,1 %, ostatních zemí o 0,1 bodu na 1,1 % a evropských zemí s přechodovou ekonomikou o 0,1 bodu na 1,0 % celkového českého vývozu. Podíl zbývajících skupin zemí se meziročně snížil při stagnaci nespecifikovaného globálu.

Zatímco na souhrnném českém dovozu meziročně narostla účast evropských zemí s přechodovou ekonomikou a podíl Společenství nezávislých států, zbýající hlavní teritoriální skupiny svou účast na českém dovozu snížily.

Zahraněční obchod podle zbožových skupin za 3. čtvrtletí celkem

(v mil. Kč, v %, běžné ceny)

Zbožová skupina SITC	Vývoz – červenec až září			Dovoz – červenec až září		
	2010	2011	2011 v % 2010	2010	2011	2011 v % 2010
0 až 9 zboží celkem	632 163	693 183	109,7	617 702	655 933	106,2
<i>v tom:</i>						
0 Potraviny a živá zvířata	18 775	22 201	118,2	27 747	29 930	107,9
1 Nápoje a tabák	4 442	4 317	97,2	3 773	4 120	109,2
2 Suroviny nepoživatelné, bez paliv	19 308	19 861	102,9	17 197	21 608	125,6
3 Minerální paliva a maziva	22 396	27 666	123,5	59 676	70 565	118,2
4 Živočišné a rostlinné oleje a tuky	1 291	1 282	99,3	1 038	1 450	139,7
5 Chemikálie	41 998	44 149	105,1	66 242	71 290	107,6
6 Průmyslové zboží podle druhu materiálu	112 206	125 794	112,1	111 011	120 977	109,0
7 Stroje a dopravní prostředky	340 131	371 655	109,3	265 370	266 596	100,5
8 Různé hotové výrobky	70 878	75 440	106,4	64 872	67 709	104,4
9 Nespecifikováno	737	817	110,9	775	1 689	217,9

V exportu za červenec až září zaznamenala většina zbožových skupin meziroční nárůst. Nejvýraznější meziroční zvýšení vykázaly stroje a dopravní prostředky v rozsahu 31,5 mld. Kč (index 109,3) a průmyslové zboží podle druhu materiálu ve výši 13,6 mld. Kč (index 112,1). Nárůst vykázaly rovněž: minerální paliva a maziva v rozsahu 5,3 mld. Kč, různé hotové výrobky v částce 4,6 mld. Kč, potraviny a živá zvířata v rozsahu 3,4 mld. Kč, chemikálie ve výši 2,2 mld. Kč a suroviny nepoživatelné, bez paliv v částce 0,5 mld. Kč. Pokles naopak zaznamenaly nápoje a tabák (125 mil. Kč) a živočišné a rostlinné oleje a tuky (9 mil. Kč).

V dovozu za červenec až září registrovaly všechny zbožové skupiny meziroční nárůst. Největší zvýšení evidovala minerální paliva a maziva (o 10,9 mld. Kč, index 118,2), průmyslové zboží podle druhu materiálu (o 10,0 mld. Kč, index 109,0) a chemikálie (5,0 mld. Kč, index 107,6).

Struktura a bilance zahraničního obchodu podle zbožových skupin za 3. čtvrtletí celkem
(v %, mil. Kč, běžné ceny)

Zbožová skupina SITC	Struktura vývozu v %		Struktura dovozu v %		Bilance v mil. Kč	
	7. - 9. 2010	7. - 9. 2011	7. - 9. 2010	7. - 9. 2011	7. - 9. 2010	7. - 9. 2011
0 až 9 zboží celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	14 461	37 250
<i>v tom:</i>						
0 Potraviny a živá zvířata	3,0	3,2	4,5	4,6	-8 972	-7 729
1 Nápoje a tabák	0,7	0,6	0,6	0,6	669	197
2 Suroviny nepoživatelné, bez paliv	3,1	2,9	2,8	3,3	2 111	-1 747
3 Minerální paliva a maziva	3,5	4,0	9,7	10,8	-37 280	-42 899
4 Živočišné a rostlinné oleje a tuky	0,2	0,2	0,2	0,2	253	-168
5 Chemikálie	6,6	6,4	10,7	10,9	-24 244	-27 141
6 Průmyslové zboží podle druhu materiálu	17,7	18,1	18,0	18,4	1 195	4 817
7 Stroje a dopravní prostředky	53,8	53,6	43,0	40,6	74 761	105 059
8 Různé hotové výrobky	11,2	10,9	10,5	10,3	6 006	7 731
9 Nespecifikováno	0,1	0,1	0,1	0,3	-38	-872

Ve zbožové struktuře vývozu za červenec až září 2011 zvýšily v meziročním srovnání své postavení potraviny a živá zvířata o 0,2 bodu na 3,2 %, minerální paliva a maziva o 0,5 bodu na 4,0 % a průmyslové zboží podle druhu materiálu o 0,4 bodu na 18,1 % celkového českého vývozu. Zatímco živočišné a rostlinné oleje a tuky a nespecifikovaný globál meziročně stagnovaly na svém podílu, ostatní zbožové skupiny účast na českém vývozu snížily.

V dovozu za třetí čtvrtletí roku 2011 meziročně poklesl podíl strojů a dopravních prostředků (o 2,4 bodu na 40,6 %) a různých hotových výrobků (o 0,2 bodu na 10,3 %). Zatímco nápoje a tabák a živočišné a rostlinné oleje a tuky stagnovaly na svém podílu, ostatní zbožové skupiny svou účast na českém dovozu meziročně zvýšily.

Celková obchodní bilance za červenec až září 2011 skončila aktivním saldem ve výši 37,2 mld. Kč, což byl o 22,8 mld. Kč lepší výsledek než za stejné období roku 2010. Aktivní saldo bylo evidováno ve všech třech měsících, nejvyšší bylo registrováno v září v rozsahu 21,0 mld. Kč.

Bilanční aktivum za třetí čtvrtletí v amerických dolarech zaznamenalo výši 2 131 mil. USD a kladné saldo vyjádřené v euru bylo registrováno v částce 1 524 mil. EUR.

Z teritoriálního hlediska bylo za třetí čtvrtletí evidováno kladné saldo s dvěma z pěti hlavních skupin zemí. Země s vyspělou ekonomikou zaznamenaly aktivum ve výši 153,8 mld. Kč při meziročním zvýšení kladného salda o 24,3 mld. Kč. Na tomto stavu se podílely zejména země Evropské unie (meziročním nárůstem aktivního salda o 17,1 mld. Kč), zatímco ostatní země uvedené teritoriální skupiny zaznamenaly meziroční přechod z bilančního schodku 6,7 mld. Kč na aktivum 0,4 mld. Kč. S evropskými zeměmi s přechodovou ekonomikou kladné saldo v meziročním srovnání pokleslo o 109 mil. Kč na 3,6 mld. Kč. Bilanční schodek s rozvojovými zeměmi se meziročně snížil o 0,2 mld. Kč na

24,1 mld. Kč a záporné saldo s ostatními státy rovněž kleslo, a to o 160,0 mil. Kč na pasivum 74,9 mld. Kč. Záporné saldo z obchodu se Společenstvím nezávislých států se meziročně zvýšilo o 2,2 mld. Kč na 19,8 mld. Kč.

Z pohledu zbožové struktury na celkovou úroveň obchodní bilance působila negativně zejména zbožová skupina minerálních paliv a maziv s pasivem 42,9 mld. Kč, při jeho meziročním zvýšení o 5,6 mld. Kč, kategorie chemikálií pasivem ve výši 27,1 mld. Kč při meziročním nárůstu o 2,9 mld. Kč, ale i meziročním přechodem z aktiva do pasiva surovin nepoživatelných, bez paliv, a to v částce 3,9 mld. Kč, na záporné saldo v rozsahu 1,7 mld. Kč. Naproti tomu pozitivně působil na celkovou bilanci především nárůst aktiva strojů a dopravních prostředků ve výši 30,3 mld. Kč na celkové kladné saldo ve výši 105,1 mld. Kč a rovněž meziroční nárůst aktiva průmyslového zboží podle druhu materiálu v částce 3,6 mld. Kč na celkové kladné saldo v úrovni 4,8 mld. Kč.

X X X

Za tři čtvrtletí roku 2011 dosáhl podle předběžných údajů Českého statistického úřadu obrat zahraničního obchodu v běžných cenách 4 096,3 mld. Kč, čímž se v meziročním srovnání zvýšil o 496,1 mld. Kč, tj. o 13,8 %. Podíl vývozu na obratu představoval 51,7 % proti 51,4 % v roce 2010.

Zahranिční obchod podle skupin zemí za tři čtvrtletí

(v mil. Kč, běžné ceny)

Skupina zemí, země	Vývoz – leden až září			Dovoz – leden až září		
	2010	2011	2011 v % 2010	2010	2011	2011 v % 2010
Celkový zahraniční obchod ČR	1 848 895	2 115 990	114,4	1 751 282	1 980 261	113,1
<i>v tom:</i>						
Země s vyspělou ekonomikou	1 670 178	1 902 926	113,9	1 262 606	1 411 610	111,8
<i>v tom: EU 27</i>	1 556 002	1 764 849	113,4	1 118 351	1 263 046	112,9
ostatní země	114 176	138 077	120,9	144 255	148 564	103,0
Rozvojové země	74 312	78 880	106,1	135 595	143 282	105,7
Evropské země s přechodovou ekonomikou	14 468	18 114	125,2	5 178	8 759	169,2
Společenství nezávislých států	70 668	92 340	130,7	135 164	164 093	121,4
Ostatní země¹⁾	18 030	22 443	124,5	206 110	247 052	119,9
Nespecifikováno	1 239	1 287	103,9	6 629	5 465	82,4
Z úhrnu obchod se zeměmi OECD	1 615 472	1 842 679	114,1	1 262 794	1 408 633	111,5

1) Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam

Celkový vývoz za tři čtvrtletí 2011 činil 2 116,0 mld. Kč a meziročně stoupl o 267,1 mld. Kč, tj. o 14,4 %. V dolarovém přepočtu celkový vývoz meziročně narostl na 128,0 % a při vyjádření v euru o 19,5 %.

Vývoz za tři čtvrtletí roku 2011 zaznamenal meziroční nárůst do všech hlavních skupin zemí. Podstatné meziroční hodnotové zvýšení vývozu bylo uskutečněno do zemí s vyspělou ekonomikou, a to o 232,7 mld. Kč při indexu 113,9, když do zemí Evropské unie byl realizován nárůst v částce 208,8 mld. Kč s indexem 113,4, zatímco do ostatních zemí uvedené teritoriální skupiny se export meziročně zvýšil o 23,9 mld. Kč (index 120,9). Největší relativní nárůst vývozu byl vykázán do Společenství nezávislých států (index 130,7), který v absolutní úrovni znamenal částku 21,7 mld. Kč.

Z jednotlivých zemí, které mají dlouhodoběji větší podíl na obratu českého zahraničního obchodu, největší relativní nárůst exportu (nad 100 %) byl dosažen do Jižní Koreje s indexem 150,6 a dále pak do Ruska (index 132,3) a Turecka (index 131,6).

Celkový dovoz za tři čtvrtletí roku 2011 činil 1 980,3 mld. Kč, čímž se meziročně zvýšil o 229,0 mld. Kč, tj. o 13,1 %. V USD vykázal meziroční nárůst na 126,6 % a při vyjádření v euru zaznamenal zvýšení o 18,0 %.

V meziročním srovnání narostl dovoz ze všech hlavních skupin zemí. Import ze zemí s vyspělou ekonomikou se přitom meziročně zvýšil o 149,0 mld. Kč s indexem 111,8, přičemž dovoz ze zemí Evropské unie narostl o 144,7 mld. Kč při indexu 112,9 a import z ostatních zemí uvedené teritoriální skupiny se meziročně zvýšil o 4,3 mld. Kč s indexem 103,0. Větší hodnotový nárůst dovozu byl realizován i z ostatních zemí, a to v rozsahu 40,9 mld. Kč při indexu 119,9 a ze Společenství nezávislých států v částce 28,9 mld. Kč a s indexem 121,4. Z rozvojových zemí bylo zvýšení dovozu uskutečněno ve výši 7,7 mld. Kč na index 105,7 a z evropských zemí s přechodovou ekonomikou v částce 3,6 mld. Kč s indexem 169,2.

Z jednotlivých zemí, které měly dlouhodoběji větší podíl na obratu českého zahraničního obchodu, největší relativní nárůst dovozu (nad 100 %) byl realizován z Rumunska s indexem 128,9, z Turecka (index 128,5), z Ukrajiny (index 127,3) a ze Slovenska s indexem 121,0. Indexu 100,0 nedosáhl dovoz z Thajska (83,0 %), Japonska (index 93,7) a z USA (index 94,8).

Struktura a bilance zahraničního obchodu podle skupin zemí za tři čtvrtletí

Skupina zemí, země	Struktura vývozu v %		Struktura dovozu v %		Bilance v mil. Kč	
	I. - 9. 2010	I. - 9. 2011	I. - 9. 2010	I. - 9. 2011	I. - 9. 2010	I. - 9. 2011
Celkový zahraniční obchod ČR	100,0	100,0	100,0	100,0	97 613	135 729
<i>v tom:</i>						
Země s vyspělou ekonomikou	90,3	89,9	72,1	71,3	407 572	491 316
<i>v tom:</i> EU 27	84,2	83,4	63,9	63,8	437 651	501 803
ostatní země	6,1	6,5	8,2	7,5	-30 079	-10 487
Rozvojové země	4,0	3,7	7,7	7,2	-61 283	-64 402
Evropské země s přechodovou ekonomikou	0,8	0,9	0,3	0,4	9 290	9 355
Společenství nezávislých států	3,8	4,4	7,7	8,3	-64 496	-71 753
Ostatní země¹⁾	1,0	1,1	11,8	12,5	-188 080	-224 609
Nespecifikováno	0,1	0,1	0,4	0,3	-5 390	-4 178
Z úhrnu obchod se zeměmi OECD	87,4	87,1	72,1	71,1	352 678	434 046

1) Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam

V teritoriální struktuře za leden až září 2011 **ve vývozu** meziročně narostl podíl Společenství nezávislých států o 0,6 bodu na 4,4 %, podíl ostatních zemí meziročně vzrostl o 0,1 bodu na 1,1 % a účast evropských zemí s přechodovou ekonomikou se zvýšila o 0,1 % na 0,9 % celkového českého exportu. Zbývající hlavní skupiny zemí (při stagnaci nespecifikovaného globálu na 0,1 %) svou účast na českém vývozu meziročně snížily.

Na souhrnném českém dovozu se meziročně snížil podíl zemí s vyspělou ekonomikou o 0,8 bodu na 71,3 %, rozvojových zemí o 0,5 bodu na 7,2 % a nespecifikovaného globálu o 0,1 % na 0,3 %. Podíl zbývajících zemí se meziročně zvýšil.

Sousední země (Německo, Slovensko, Polsko a Rakousko) se v období leden až září 2011 podílely na českém vývozu 52,1 % a na českém dovozu 41,1 %. Z jednotlivých zemí se na obratu českého zahraničního obchodu nejvíce účastnily: Německo s 29,1 % (při meziroční stagnaci) a Slovensko se 7,3 % (nárůst proti stejnému období roku 2010 o 0,5 bodu).

V exportu za leden až září 2011 zaznamenala většina zbožových skupin meziroční zvýšení (kromě nápojů a tabáku s indexem 99,9 a živočišných a rostlinných olejů a tuků při indexu 87,1). Největší meziroční nárůst vývozu přitom vykázaly stroje a dopravní prostředky, a to o 146,9 mld. Kč s indexem 114,7. S podstatněji nižším nárůstem exportu následovaly skupiny: průmyslové zboží podle druhu materiálu (56,6 mld. Kč, index 117,5), různé hotové výrobky (20,2 mld. Kč, index 109,9), chemikálie (14,9 mld. Kč, index 112,2), minerální paliva a maziva (13,4 mld. Kč, index 120,4), potraviny a živá zvířata (10,6 mld. Kč, index 119,3) a suroviny nepoživatelné, bez paliv (4,5 mld. Kč, index 107,8). Z hodnotově významnějších položek SITC se v meziročním srovnání (nad 125 %) nejvíce zvýšil export obilovin a obilných výrobků při indexu 135,8 a export ropy a ropných výrobků s indexem 130,0. Největší meziroční absolutní nárůst vývozu byl realizován silničními vozidly v rozsahu 40,9 mld. Kč a elektrickými zařízeními, přístroji a spotřebiči v částce 26,2 mld. Kč.

Zahraníční obchod podle zbožových skupin za tři čtvrtletí

(v mil. Kč, v %, běžné ceny)

Zbožová skupina SITC	Vývoz – leden až září			Dovoz – leden až září		
	2010	2011	2011 v % 2010	2010	2011	2011 v % 2010
0 až 9 zboží celkem	1 848 895	2 115 990	114,4	1 751 282	1 980 261	113,1
<i>v tom:</i>						
0 Potraviny a živá zvířata	54 969	65 575	119,3	82 270	89 245	108,5
1 Nápoje a tabák	12 883	12 864	99,9	10 338	11 608	112,3
2 Suroviny nepoživatelné, bez paliv	57 435	61 943	107,8	47 669	61 864	129,8
3 Minerální paliva a maziva	65 587	78 970	120,4	169 998	210 917	124,1
4 Živočišné a rostlinné oleje a tuky	3 685	3 208	87,1	3 067	4 132	134,7
5 Chemikálie	122 249	137 183	112,2	191 874	219 787	114,5
6 Průmyslové zboží podle druhu materiálu	324 121	380 753	117,5	317 642	368 017	115,9
7 Stroje a dopravní prostředky	1 002 171	1 149 055	114,7	745 194	816 983	109,6
8 Různé hotové výrobky	203 698	223 857	109,9	180 720	193 994	107,3
9 Nespecifikováno	2 097	2 582	123,1	2 510	3 714	148,0

V celkovém importu za leden až září 2011 zaznamenaly všechny zbožové skupiny meziroční nárůst. Výrazné absolutní zvýšení registrovaly stroje a dopravní prostředky (71,8 mld. Kč, index 109,6), dále pak průmyslové zboží podle druhu materiálu (50,4 mld. Kč, index 115,9), minerální paliva a maziva (40,9 mld. Kč, index 124,1), chemikálie (27,9 mld. Kč, index 114,5), suroviny nepoživatelné, bez paliv (14,2 mld. Kč, index 129,8), různé hotové výrobky (13,3 mld. Kč, index 107,3) a potraviny a živá zvířata (7,0 mld. Kč, index 108,5). Nárůst zbývajících tří skupin se pohyboval od 1,1 mld. Kč do 1,3 mld. Kč.

Ve zbožové struktuře vývozu za leden až září 2011 zvýšila v meziročním srovnání své postavení kategorie průmyslového zboží podle druhu materiálu o 0,5 bodu na 18,0 %, minerální paliva a maziva o 0,2 bodu na 3,7 %, dále pak stroje a dopravní prostředky o 0,1 bodu na 54,3 % a potraviny a živá zvířata rovněž o 0,1 bodu na 3,1 % celkového vývozu. Při stagnaci živočišných a rostlinných olejů a tuků a nespecifikovaného globálu, ostatní zbožové skupiny meziročně svůj podíl snížily.

V dovozu za tři čtvrtletí roku 2011 meziročně narostl podíl minerálních paliv a maziv o 1,0 bodu na 10,7 %, průmyslového zboží podle druhu materiálu o 0,5 bodu na 18,6 %, surovin nepoživatelných, bez paliv o 0,4 bodu na 3,1 % a nespecifikovaného globálu o 0,1 bodu na 0,2 % celkového českého dovozu. Meziročně na svém podílu stagnovaly živočišné a rostlinné oleje a tuky a nápoje a tabák. Ostatní zbožové skupiny svou účast na dovozu snížily.

Struktura a bilance zahraničního obchodu podle zbožových skupin za tři čtvrtletí
(v %, mil. Kč, běžné ceny)

Zbožová skupina SITC	Struktura vývozu v %		Struktura dovozu v %		Bilance v mil. Kč	
	I. - 9. 2010	I. - 9. 2011	I. - 9. 2010	I. - 9. 2011	I. - 9. 2010	I. - 9. 2011
0 až 9 zboží celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	97 613	135 729
<i>v tom:</i>						
0 Potraviny a živá zvířata	3,0	3,1	4,7	4,5	-27 301	-23 670
1 Nápoje a tabák	0,7	0,6	0,6	0,6	2 545	1 256
2 Suroviny nepoživatelné, bez paliv	3,1	2,9	2,7	3,1	9 766	79
3 Minerální paliva a maziva	3,5	3,7	9,7	10,7	-104 411	-131 947
4 Živočišné a rostlinné oleje a tuky	0,2	0,2	0,2	0,2	618	-924
5 Chemikálie	6,6	6,5	11,0	11,1	-69 625	-82 604
6 Průmyslové zboží podle druhu materiálu	17,5	18,0	18,1	18,6	6 479	12 736
7 Stroje a dopravní prostředky	54,2	54,3	42,6	41,3	256 977	332 072
8 Různé hotové výrobky	11,0	10,6	10,3	9,8	22 978	29 863
9 Nespecifikováno	0,1	0,1	0,1	0,2	-413	-1 132

Celková obchodní bilance za leden až září 2011 skončila aktivním saldem ve výši 135,7 mld. Kč, což byl o 38,1 mld. Kč vyšší bilanční výsledek než ve stejném období roku 2010. Nejlepší bilanční výsledek přitom přinesl březen s aktivem 22,0 mld. Kč při jeho meziročním nárůstu o 4,8 mld. Kč a září s aktivem 21,0 mld. Kč při jeho meziročním nárůstu o 10,4 mld. Kč.

Bilanční přebytek v amerických dolarech za tři čtvrtletí roku 2011 ve výši 7 797 mil. USD meziročně narostl o 2 704 mil. USD a aktivum vyjádřené v eurech částkou 5 568 mil. EUR se meziročně zvýšilo o 1 754 mil. EUR.

Z teritoriálního hlediska bylo za tři čtvrtletí roku 2011 evidováno kladné saldo se zeměmi s vyspělou ekonomikou, a to v částce 491,3 mld. Kč při meziročním zvýšení aktiva o 83,7 mld. Kč. Na tomto stavu se podílely výsledky obchodu se zeměmi Evropské unie meziročním nárůstem kladného salda o 64,1 mld. Kč, když bilanční deficit s ostatními zeměmi s vyspělou ekonomikou se meziročně snížil o 19,6 mld. Kč. Kladné saldo vyplynulo také z obchodu s evropskými zeměmi s přechodovou ekonomikou, a to ve výši 9,4 mld. Kč, při meziročním nárůstu o 65 mil. Kč. Zvýšení bilančního schodku vykázal v meziročním srovnání obchod se Společenstvím nezávislých států, a to o 7,3 mld. Kč na 71,8 mld. Kč. Pasivum z obchodu s rozvojovými zeměmi se meziročně zvýšilo o 3,1 mld. Kč na 64,4 mld. Kč a z obchodu s ostatními zeměmi pasivum meziročně narostlo o 36,5 mld. Kč na 224,6 mld. Kč. U nespecifikovaného globálu se záporné saldo meziročně snížilo na 4,2 mld. Kč což znamená meziroční zlepšení o 1,2 mld. Kč.

V poměru k jednotlivým zemím registrovala ČR za tři čtvrtletí 2011 největší bilanční propad s Čínou (220,6 mld. Kč při meziročním zvýšení o 35,0 mld. Kč), Ruskem (48,0 mld. Kč, zhoršení o 1,4 mld. Kč), Japonskem (33,4 mld. Kč, zlepšení o 2,4 mld. Kč) a Jižní Koreou (26,1 mld. Kč při meziročním nárůstu o 1,4 mld. Kč). Naproti tomu nejvyšší aktivní bilanci vykázala Česká republika z obchodu s Německem (175,1 mld. Kč při

meziročním zvýšení aktiva o 27,5 mld. Kč), Slovenskem (77,1 mld. Kč, zvýšení kladného salda o 13,5 mld. Kč), Velkou Británií (60,1 mld. Kč, nárůst aktiva o 3,7 mld. Kč), Francií (51,4 mld. Kč, zlepšení o 9,9 mld. Kč) a Rakouskem (33,4 mld. Kč, zvýšení o 3,6 mld. Kč).

Z pohledu zbožové struktury bilanční deficit meziročně nejvíce narostl u minerálních paliv a maziv (o 27,5 mld. Kč na 131,9 mld. Kč za leden až září 2011) a u chemikálií (o 13,0 mld. Kč na 82,6 mld. Kč). Negativní vliv na bilanci mělo také výrazné meziroční snížení aktiva surovin nepoživatelných, bez paliv, a to o 9,7 mld. Kč na kladné saldo ve výši pouhých 79 mil. Kč. Příznivě na bilanci naopak významně působilo meziroční zvýšení aktiva u strojů a dopravních prostředků o 75,1 mld. Kč na 332,1 mld. Kč, ale i meziroční nárůst aktiva různých hotových výrobků o 6,9 mld. Kč na celkových 29,9 mld. Kč a průmyslového zboží podle druhu materiálu o 6,3 mld. Kč na celkových 12,7 mld. Kč.

Zbožové skupiny 1, 2, 6, 7 a 8 vytvořily za období leden až září 2011 společný přebytek ve výši 376,0 mld. Kč, na rozdíl od skupin 0, 3, 4, 5 a 9, které byly pasivní v celkové částce 240,3 mld. Kč.

Ke zlepšení obchodní bilance za leden až září 2011 nejvíce přispěly bilančními přebytky (nad 15,0 mld. Kč) **tyto položky:** silniční vozidla (210,0 mld. Kč), stroje a zařízení všeobecně užívané v průmyslu (46,1 mld. Kč), kovové výrobky (32,6 mld. Kč), různé výrobky (24,6 mld. Kč), kancelářské stroje a zařízení k automatickému zpracování dat (20,0 mld. Kč), výrobky z pryže (18,6 mld. Kč), zařízení k telekomunikaci a záznamu a reprodukci zvuku (17,2 mld. Kč) a nábytek a jeho díly (16,8 mld. Kč).

Naopak, na bilančním schodku za tři čtvrtletí roku 2011 se (nad 15,0 mld. Kč) **hlavně podílely:** ropa a ropné výrobky (89,8 mld. Kč), topný plyn zemní i průmyslově vyráběný (55,8 mld. Kč), léčiva a farmaceutické výrobky (32,3 mld. Kč), neželezné kovy (31,5 mld. Kč), železo a ocel (22,9 mld. Kč), plasty v prvotní formě (16,4 mld. Kč) a zelenina a ovoce (15,1 mld. Kč).

Vývozní **ceny** měřené výběrovým indexem (včetně kurzového pohybu) za leden až srpen 2011 oproti stejnému období roku 2010 v průměru narostly o 0,5 % a dovozní ceny se zvýšily o 3,3 %. Směnná relace tak dosáhla negativní hodnoty 97,3.

Vývozní ceny se v lednu až srpnu 2011 v průměru meziročně zvýšily u sedmi sledovaných zbožových skupin, nejvíce u minerálních paliv a maziv, jejichž nárůst představoval index 114,1. Další výraznější nárůst vývozních cen vykázaly rovněž suroviny nepoživatelné, bez paliv (index 113,1). Na druhé straně pokles vykázalo průmyslové zboží podle druhu materiálu (index 98,7) a stroje a dopravní prostředky (index 95,8).

U dovozních cen doznalo v průměru za leden až srpen 2011 meziroční zvýšení sedm zbožových skupin. Pokles naopak zaznamenaly stroje a dopravní prostředky (index 96,0) a průmyslové zboží podle druhu materiálu (index 96,9).

Pramen: data ČSÚ a MPO ČR